

ingediend op **2041** (2023-2024) – Nr. 1
26 februari 2024 (2023-2024)

Ontwerp van decreet

houdende diverse bepalingen
betreffende het beleidsdomein
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
waaronder het verbod op winst op zorg

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	13
Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	19
Advies van de Raad van State	31
Ontwerp van decreet.....	43

**ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN
BETREFFENDE HET BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN
GEZIN WAARONDER HET VERBOD OP WINST OP ZORG**

Dit voorontwerp van decreet beoogt in decreten betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) een aantal noodzakelijke aanpassingen en toevoegingen aan te brengen. Naast wetgevingstechnische aanpassingen regelt dit ontwerp ook een aantal meer inhoudelijke aspecten, waar een aangepaste regelgeving zich opdringt:

- In het toezichtsdecreet wordt het toezicht door (financiële) Zorginspectie uitgebreid naar achterliggende entiteiten verbonden aan de zorgactor
- het verbod op winst op zorg wordt verankerd in het woonzorgdecreet.

Hierna volgt een samenvatting van de verschillende hoofdstukken.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

HOOFDSTUK 1. Inleidende bepaling

Dit hoofdstuk behoeft geen toelichting.

HOOFDSTUK 2. Wijziging van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016 en gewijzigd bij het decreet van 15 februari 2019

In artikel 73 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 werd de terminologie van artikel 2, §4, vijfde lid, aangepast aan de terminologie van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019. Hierbij werden de centra voor dagopvang echter vergeten. Dit hoofdstuk heeft tot doel om die vergetelheid te corrigeren.

HOOFDSTUK 3. Wijziging van het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

De Wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen werd opgeheven en vervangen door het Wetboek vennootschappen en verenigingen. Het decreet van 7 juli 2017 wordt daaraan aangepast.

HOOFDSTUK 4. Wijzigingen van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid

Om de effectiviteit van het overheidstoezicht performanter te maken dient voor de inspectiediensten die bevoegd zijn om deze inspectie uit te oefenen, de mogelijkheid te worden voorzien om hun opdracht uit te oefenen bij de actoren in de zorg als geheel, dus ook de entiteiten of personen verbonden met actoren in de zorg WVG- breed. In die zin dringt een uitbreiding van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid zich op.

HOOFDSTUK 5. Wijzigingen van het Groeipakketdecreet van 2018

De wijzigingen in het Groeipakketdecreet van 2018 zijn o.a. bedoeld om de regelgeving af te stemmen op de realiteit of om de juiste formulering van een aantal termen in de reglementering te realiseren.

HOOFDSTUK 6. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 gaat uit van de maatschappelijke functie van de woonzorgvoorzieningen. Deze functie vertaalt zich in de taak die aan de woonzorgvoorzieningen is opgedragen om de gezondheid en het welzijn van de gebruikers te waarborgen.

De decreetgever garandeert deze doelstellingen en principes onder meer door het opleggen van voorwaarden rond financiële en bestuurlijke weerbaarheid en transparantie. Door een verbod op realisatie van winst op zorg wil de decreetgever garanderen dat de middelen voor zorg ook effectief worden besteed aan de zorg.

In het advies van de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 9 januari 2024 wijst de Raad erop dat initiatiefnemers in de woonzorg winst moeten kunnen maken hetgeen, volgens de raad een aanwijzing is van goed bestuur. Ook de Raad van State heeft hieromtrent vragen gesteld in aanloop naar het advies van 13 februari 2024.

De Raad van State geeft aan dat het duidelijker tot uitdrukking moet worden gebracht dat het ontworpen artikel 4, §2, eerste lid, 18° van het Woonzorgdecreet van toepassing is op enkel de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf type 1. Dit werd aangepast.

Het verbod op het maken van winst op zorg mag evenwel niet worden verward met het maken van winst in het algemeen. Binnen bepaalde krijtlijnen blijft het mogelijk om winst te maken. Ook de marktwerking wordt niet uitgesloten, maar is onderworpen aan de gebruiksgerichte en organisatorische werkingsprincipes opgenomen in het Woonzorgdecreet.

Het verbod op het maken van winst op zorg heeft betrekking op het realiseren van winst op de zorgcomponent in het geheel van de dienstverlening die woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1 aanbieden. De reden daarvoor is dat de Vlaamse Gemeenschap via de basistegemoetkoming voor zorg een belangrijk deel van de kosten verbonden met de zorgcomponent op zich neemt. Zij heeft daarmee tot doel de gebruiker te ondersteunen en wil voorkomen dat de basistegemoetkoming rechtstreeks of onrechtstreeks wordt uitgekeerd als winst.

Het principe van het verbod op winst op zorg wordt nu decretaal ingeschreven. Om uitvoerbaar te zijn, moet dit principe verder worden uitgewerkt in een BVR. Dat BVR zal de inhoud van de begrippen 'winst' en 'zorg' bepalen en zal ook een oplossing moeten zoeken voor het ontwijken van dit verbod via parallelle constructies. Vanzelfsprekend zal er bij die uitwerking over worden gewaakt dat dit verbod kan worden ingepast in de rechtsorde en verenigbaar is met het eigendomsrecht, het vrij verkeer en het mededingingsrecht. Op die manier wordt tegemoetgekomen aan de opmerkingen die zowel door de Vlaamse Raad als door de Raad van State worden gemaakt namelijk dat alle gehanteerde begrippen zoals "zorg" en "winst" voldoende moeten worden gedefinieerd alsook dat er maatregelen moeten worden vastgelegd om te voorkomen dat initiatiefnemers parallelle circuits creëren om te ontsnappen aan het verbod op het maken van winst op de zorg in de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf type 1.

De Vlaamse Raad besluit dat, ondanks de nog niet ingevulde definitie van de begrippen "zorg" en "winst", de publieke middelen voor zorg en ondersteuning volledig moeten worden gebruikt voor hun bestemming hetgeen, door de invoering van dit bijkomend organisatorisch werkingsprincipe, zeer concreet wordt benaastigd.

Daarnaast voeren we een aantal vereenvoudigingen uit o.a. naar aanleiding van de invoering van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen sinds 23 maart 2019. Daarnaast wordt de verplichting tot het bijhouden van een administratief basisdossier geschrapt omwille van de geringe meerwaarde en de administratieve belasting ten aanzien van de woonzorgvoorzieningen. Op die manier krijgen zij meer ruimte om de hen opgelegde kerntaken te vervullen.

HOOFDSTUK 7. Inwerkingtreding

Behoeft geen verdere uitleg.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1.

Behoeft geen verdere uitleg.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016 en gewijzigd bij het decreet van 15 februari 2019

Artikel 2.

Dit artikel brengt een correctie aan in het artikel 2, §4, vijfde lid, van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen en heeft tot doel om een vergetelheid te corrigeren in die zin dat de centra voor dagopvang opnieuw worden opgenomen in het artikel 2, §4, vijfde lid, van de wet van 22 januari 1945.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin

Artikel 3.

De Wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen werd opgeheven en vervangen door het Wetboek vennootschappen en verenigingen.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid

Artikel 4.

Door de wijzigingen die door dit decreet worden aangebracht aan artikel 7, §2, van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid worden de toezichtsrechten van de Zorginspectie uitgebreid naar het geheel van de initiatiefnemers, ongeacht of zij feitelijk of juridisch afzonderlijke entiteiten zijn, verbonden met actoren in de zorg. De centrale vraag die zal moeten worden gesteld is of er tussen de entiteiten die zijn verbonden met de actoren in de zorg wederzijds al dan niet sprake is van een controlebevoegdheid, waarbij "controle" in deze context moet geïnterpreteerd worden zoals bepaald in art. 1:14 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen. Deze uitbreiding zal Zorginspectie toelaten nog performanter op te treden WVG- breed.

Deze bepaling is overgenomen uit artikel 1:20 van het Wetboek Verenigingen en Vennootschappen (WVV). Deze omschrijving is omvattend en is reeds uitgebreid getest geweest in de rechtspraak. Er is dus ook een uitgebreid corpus aan rechtspraak beschikbaar om eventuele interpretatieproblemen op te lossen.

De verbonden entiteiten zijn deze entiteiten of personen die controle uitoefenen over de actor in de zorg.

Voor de uitoefening van hun opdracht in het kader van het financiële toezicht kan zorginspectie informatie opvragen bij verbonden entiteiten met actoren in de zorg voor wat betreft de aanwending van publieke middelen. De focus van de financiële zorginspectie ligt in de eerste plaats op de erkende zorgvoorzieningen. Echter blijkt uit de praktijk dat het noodzakelijk is om zicht te krijgen op de verbonden entiteiten om bepaalde boekhoudkundige bewegingen bij erkende zorgvoorzieningen te kunnen nagaan. Het gaat dan bijvoorbeeld over managementvergoedingen die worden aangerekend vanuit de achterliggende groep aan ieder erkend woonzorgcentrum binnen die groep.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het Groeipakketdecreet van 2018

Artikel 5.

Artikel 3, §1, 16°, van het Groeipakketdecreet van 2018 definieert het begrip 'gehuwden'. Wettelijk samenwonenden worden ook als gehuwden beschouwd binnen het huidige Groeipakketdecreet.

Voorliggend artikel voorziet dat diegene die wettelijk samenwonen met één van zijn ascendenten (ouder of grootouders) niet als gehuwd in de zin van het Groeipakketdecreet van 2018 kan worden beschouwd.

Artikel 3, § 1, 16°, b), houdt, zoals het is geformuleerd in de huidige regelgeving, een onbedoelde discriminatie in.

De definitie van 'gehuwd', waarin wettelijke samenwoonst tussen ascendenten momenteel ook impliciet is opgenomen, brengt immers de volgende gevolgen met zich mee:

1. Het statuut 'gehuwde leerling' binnen het kader van de selectieve participatietoelagen (artikel 38, §1, 3° van het Groeipakketdecreet van 2018):
Uit de doelstellingen die naar voor komen uit de regelgeving omtrent de selectieve participatietoelagen is het de bedoeling om kinderen die in hun eigen onderhoud (dienen te) voorzien (alleenstaande en zelfstandige leerling) en kinderen die een eigen gezin vormen (gehuwde leerlingen) in grotere mate te ondersteunen binnen schooltoeslag.

Er is een duidelijke bedoeling om kinderen waarvoor ouders nog steeds instaan voor de kosten van het schoolgaan een minder verregaande ondersteuning te bieden ten aanzien van de zonet vermelde categorieën.

In de huidige situatie is er dus een discriminatie tussen deze gezinnen en gezinnen waarin door een loutere wettelijke samenwoonst tussen ascendent en descendent het kind als gehuwde leerling zou worden gecatalogeerd, terwijl er geen enkele evidentie is dat ingevolge van deze samenwoonst er geen tussenkomst meer zou zijn van de ascendant in de schoolkosten van de descendent.

2. Het statuut kind dat begunstigde is voor zichzelf (artikel 57, §3, eerste lid, 1° van het Groeipakketdecreet):

Het is duidelijk dat enkel in een specifiek aantal gevallen het de bedoeling van de regelgever is geweest om het kind aan te duiden als begunstigde voor zichzelf. Voor het overige is het steeds de bedoeling om de ouder (of andere ascendanten in het kader van het opvoederschap) steeds als begunstigde aan te duiden binnen het Groeipakket. Het loutere bestaan van een wettelijke samenwoning tussen ascendanten maakt niet dat het effectieve opnemen van opvoedingskosten door ouders of andere ascendanten wordt doorbroken. De gevolgen van de huidige invulling van de term 'gehuwd' maakt net dat er nu een effectieve discriminatie bestaat, die met deze aanpassing wordt opgeheven.

Binnen de toepassing van het decreet moet er ook worden op gewezen dat er een gevolg is voor de sociale toeslag binnen het Groeipakket (artikel 18 van het Groeipakketdecreet). Wie de begunstigde is van het Groeipakket vormt het uitgangspunt voor de inkomensbeoordeling in het kader van deze sociale toeslagen. Het levert een onterecht voordeel op voor gezinnen waar tussen descendent en ascendant een wettelijke samenwoning bestaat: het is veelal voordeliger om de inkomenspositie te beoordelen in hoofde van het kind dan in hoofde van een ascendant, gezien de lagere inkomsten die kinderen globaal zullen hebben. Dit terwijl er geen onderscheid in de opvoedingssituaties is met andere gezinnen waar geen wettelijke samenwoning bestaat, wat de facto neerkomt op een discriminatie in de huidige omstandigheid.

Artikel 6.

Gelet op de integratie van de agentschappen Kind en Gezin en Jongerenwelzijn, werd ook een nieuwe benaming toegekend. Voor Kind en Gezin werd dit de naam Opgroeien regie. Bij het decreet van 21 mei 2021 tot wijziging van diverse decreten over welzijn, volksgezondheid en gezin werd deze naamswijziging reeds doorgevoerd in verschillende decreten. In het Groeipakketdecreet werd in een artikel een gelijkaardige wijziging over het hoofd gezien. Voorliggend artikel voorziet in de wijziging van 'Kind en Gezin' door 'het agentschap Opgroeien regie' in artikel 7, §5, van het Groeipakketdecreet van 2018.

Artikel 7.

Als het rechtgevend kind materiële ondersteuning krijgt als vermeld in artikel 68, § 2/1, wordt het kind voor de berekening van de toeslag en de gezinsgrootte, vermeld in het tweede lid, meegeteld in het gezin van de begunstigde. Bij het ministerieel besluit van 11 februari 2022 werd de aanwijzing van de begunstigde van de één derde van de gezinsbijslagen voor de kinderen die materiële ondersteuning krijgen, gewijzigd. Er wordt rekening gehouden met de actuele situatie van het kind zodat niet langer de begunstigde van vóór de plaatsing de één derde ontvangt, maar de begunstigde op het moment van de uitbetaling van

de één derde. Hiermee wordt beter ingespeeld op de actuele situatie van het kind. Deze wijziging betekent ook dat er voor de vaststelling van de gezinsgrootte voor de toekenning van de sociale toeslag, naar het gezin van de begunstigde wordt gekeken en niet naar het gezin van de begunstigde voorafgaand aan de plaatsing.

Artikel 8.

Artikel 55 van het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in de toekenning van een kleutertoeslag voor 4-jarigen. Om recht te kunnen hebben, dient de kleuter ingeschreven te zijn in een onderwijsinstelling. Zoals voorzien bij de toekenning van de schooltoeslag voorziet voorliggend artikel in een uitzondering op de inschrijvingsvoorwaarde wanneer de leerling na uitschrijving uiterlijk na 21 kalenderdagen opnieuw ingeschreven is in het kleuteronderwijs. Dit is een afstemming op de praktijk op basis waarvan wordt vermeden dat kleuters die tijdens bv. een schoolvakantie worden uitgeschreven omwille van een wijziging van school, hun recht op de kleutertoeslag zouden verliezen.

Artikel 9.

Hoofdstuk 1 van deel 4, titel 1 regelt de aanwijzing van de begunstigten van gezinsbijslagen. Voorliggend artikel voorziet in de uitdrukkelijke bevoegdheid van de bevoegde rechtbank (familierechtbank en/of jeugdrechtbank) om in afwijking van dit hoofdstuk andere begunstigten aan te wijzen. Deze bevoegdheid zat steeds vervat in de bevoegdheden van de bevoegde rechtbanken in het Gerechtelijk Wetboek (zie de wijziging van artikel 572bis van het Gerechtelijk Wetboek door artikel 194 van het Groeipakketdecreet van 2018), maar binnen het Groeipakketdecreet van 2018 ontbrak een duidelijke vermelding van deze bevoegdheid waardoor de burger hier geen duidelijk beeld van heeft. Voorliggend artikel schrijft deze bevoegdheid uitdrukkelijk in in het Groeipakketdecreet van 2018.

Voorliggend artikel voorziet eveneens in een delegatie aan de Vlaamse Regering om te bepalen dat de plaatsende overheid de begunstigde kan aanwijzen van het één derde van de gezinsbijslagen vermeld in artikel 68 van het Groeipakketdecreet van 2018. Dit betreft een materiële fout in het decreet. Het is namelijk altijd de bedoeling geweest dat de plaatsende overheid kan afwijken van de aanwijzing van begunstigde en dit werd ook zo steeds toegepast door de plaatsende instanties. Op de huidige formulering van de tekst werden nooit opmerkingen geformuleerd door de Raad van State, maar bij juridisch-technisch nazicht blijkt dat door de plaats van artikel 68 in het Groeipakketdecreet van 2018 de afwijking enkel mogelijk is op niveau van de modaliteiten en niet op niveau van de aanwijzing van begunstigten. Door voorliggend artikel wordt hieraan geremedieerd.

Artikel 10.

Artikel 92 van het Groeipakketdecreet van 2018 bepaalt dat als de uitbetalingsactor vaststelt dat een foute beslissing over het Groeipakket werd

genomen, hij die beslissing intrekt en een nieuwe beslissing neemt die ingaat op het moment dat de initiële beslissing had moeten ingaan.

Het tweede lid van paragraaf 1 voorziet hier een uitzondering op indien de foute beslissing het gevolg is van een fout van de uitbetalingsactor en de begunstigde zich normaal geen rekenschap kon geven en dus niet wist of kon weten dat een foute beslissing werd genomen. In dit geval zal de nieuwe beslissing enkel uitwerking hebben in de toekomst. Voorliggend artikel bepaalt dat deze uitzondering niet van toepassing is als de begunstigde een rechtspersoon betreft en zich bijgevolg in een professionele context begeeft, zoals een voorziening die het twee derde van de gezinsbijslagen ontvangt.

Artikel 11.

Artikel 212, §2, van het Groeipakketdecreet van 2018 regelt de halvering van de leeftijdsbijslag. Op basis van de huidige tekst moet er effectief gezinsbijslag worden betaald aan het kind met het laagste bedrag (92,09 euro niet-geïndexeerd) om de halvering toe te passen voor het oudste kind. Deze bewoording komt evenwel niet overeen met de bedoelde toepassing voor de halvering van de leeftijdsbijslag. De gezinsbijslag moet worden toegekend en niet effectief worden betaald aan het kind met het laagste bedrag. Wanneer de betaling voor het kind met het laagste bedrag wordt geschorst, wordt de halvering van de leeftijdsbijslag voor het oudste kind steeds toegepast. Voorliggend artikel voorziet dan ook in de aanpassing van de terminologie.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Artikel 12.

Dit artikel voegt het principiële verbod op het realiseren van winst op zorg toe aan de lijst met organisatorische werkingsprincipes voor erkende initiatiefnemers in de woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1. Maatschappelijk is er geen draagvlak om winst of meeropbrengsten te maken op de zorgverlening in de residentiële ouderenzorg. Ten eerste gaat het over zwaar zorgbehoevende ouderen in een kwetsbare en afhankelijke situatie, het kan niet de bedoeling zijn om marges te genereren op de broodnodige zorg. Ten tweede wordt de zorgcomponent voornamelijk gefinancierd door de Vlaamse overheid en staat de overheid tevens garant voor de erkenning en de handhaving. Op advies van de Raad WVG en de Raad van State wordt toegevoegd dat de Vlaamse Regering de inhoud van de begrippen winst en zorg bepaalt.

Artikel 13.

Door de opheffing van artikel 6 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen grote en kleine voorzieningen. Door een onnodig onderscheid op te heffen wordt de regelgeving eenvoudiger en transparanter.

Artikel 14.

Door de wijzigingen die in artikel 4 van dit decreet worden aangebracht aan artikel 7 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt de verplichting tot het houden van een administratief basisdossier opgeheven, wordt de terminologie aangepast aan het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en wordt aan de Vlaamse regering de bevoegdheid gegeven om nadere regels te bepalen voor de concretisering van het financieel plan.

Artikel 15.

In dit artikel worden alle verwijzingen naar grote of kleine voorzieningen opgeheven.

Artikel 16.

De regelgeving wordt aangepast aan het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Artikel 17.

Artikel 94 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 bevat verwijzingen naar het administratief basisdossier. Aangezien de verplichting tot het houden van een administratief basisdossier in dit decreet wordt opgeheven ondergaat artikel 94 hetzelfde lot.

Hoofdstuk 7. Inwerkingtreding

Artikel 18.

Behoeft geen verdere uitleg.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Hilde CREVITS

VOORONTWERP VAN DECREET

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin waaronder het verbod op winst op zorg

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel. 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016 en gewijzigd bij het decreet van 15 februari 2019

Art. 2. In artikel 2, §4, vijfde lid wordt tussen het woord “voor” en de woorden “centra voor dagverzorging” de zinsnede “centra voor dagopvang,” ingevoegd. Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

Art. 3. In artikel 27, 1°, van het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin wordt de zinsnede “wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen” vervangen door de zinsnede “het Wetboek van vennootschappen en verenigingen”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid

Art. 4. In artikel 7, §2, van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord “zorg” en het woord “en” wordt de zinsnede “, entiteiten of personen verbonden met actoren in de zorg” ingevoegd;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het eerste lid wordt verstaan onder:

- 1° entiteiten verbonden met actoren in de zorg:
- a) de vennootschappen, verenigingen en stichtingen waarover de actor in de zorg een controlebevoegdheid uitoefent;
 - b) de vennootschappen, verenigingen en stichtingen die een controlebevoegdheid uitoefenen over de actor in de zorg;
 - c) de vennootschappen, verenigingen en stichtingen waarmee de actor in de zorg een consortium vormt;
 - d) de andere vennootschappen, verenigingen en stichtingen die, bij weten van het bestuursorgaan van de actor in de zorg, onder de controle staan van de vennootschappen, verenigingen en stichtingen, vermeld in punt a), b) en c);
- 2° personen verbonden met actoren in de zorg: de natuurlijke en rechtspersonen die verbonden zijn met de actor in de zorg, vermeld in punt 1°.”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het Groeipakketdecreet van 2018

Art. 5. Aan artikel 3, §1, 16, b), van het Groeipakketdecreet van 2018, wordt de zinsnede “, met uitzondering van diegene die wettelijk samenwoont met een ascendent” toegevoegd.

Art. 6. In artikel 7, §5, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Kind en Gezin” vervangen door de woorden “Het agentschap Opgroeien regie”.

Art. 7. In artikel 18, tiende lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsing” worden vervangen door de woorden “van de begunstigden”;

2° de zin “In toepassing van artikel 68, §3, wordt het kind daarentegen niet meegeteld in het gezin waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsingen.” wordt opgeheven.

Art. 8. In artikel 55, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 maart 2019, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De inschrijving, vermeld in het eerste lid, wordt gecontroleerd op de dag dat de leerling vier jaar wordt. Indien de leerling op dat moment niet ingeschreven is in het kleuteronderwijs, wordt de leerling geacht aan de voorwaarden te voldoen, indien de leerling uiterlijk 21 kalenderdagen na zijn op dat ogenblik geldende uitschrijving opnieuw ingeschreven is in het kleuteronderwijs.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet wordt er een artikel 61/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 61/1. In afwijking van dit hoofdstuk kan de bevoegde rechtbank begunstigden aanwijzen. De Vlaamse Regering bepaalt dat de plaatsende overheid de begunstigde kan aanwijzen van het een derde, vermeld in artikel 68.”.

Art. 10. Aan artikel 92, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “Dit is niet van toepassing indien de begunstigde een rechtspersoon is.” toegevoegd.

Art. 11. In artikel 212, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 maart 2019, wordt het woord “betaald” vervangen door het woord “toegekend”.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Art. 12. Aan het eerste lid van artikel 4, §2 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt een punt 18° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“18° ze realiseren geen winst op zorg. Maatschappelijk is er geen draagvlak om winst te maken op de zorgverlening in de residentiële ouderenzorg. Ten eerste gaat het over zwaar zorgbehoevende ouderen in een kwetsbare en afhankelijke situatie, het kan niet de bedoeling zijn om marges te genereren op de broodnodige zorg. Ten tweede wordt de zorgcomponent voornamelijk gefinancierd door de Vlaamse overheid en staat de overheid tevens garant voor de erkenning en de handhaving. De Vlaamse Regering bepaalt wat onder zorg moet verstaan worden.”

Art. 13. Artikel 6 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt opgeheven.

Art. 14. In artikel 7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt punt 1° opgeheven;

2° in paragraaf 1, eerste lid, 3°, wordt de zinsnede “het Wetboek van Economisch Recht of de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk” vervangen door de woorden “het Wetboek van vennootschappen en verenigingen”;

3° in paragraaf 1 worden het tweede, derde en vierde lid opgeheven;

4° aan paragraaf 1, 2°, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de verdere uitwerking en concretisering van het financieel plan;

5° paragraaf 2 wordt opgeheven.

Art. 15. In artikel 8 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “6 en” opgeheven;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede “6 en” telkens opgeheven.

Art. 16. In artikel 42 van hetzelfde decreet wordt punt 8° vervangen door wat volgt:

“8° een coöperatieve vennootschap met erkenning als sociale onderneming als vermeld in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, of een equivalent daarvan.”.

Art. 17. Artikel 94 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Hoofdstuk 7. Inwerkingtreding

Art. 18. Dit decreet treedt in werking op de dag na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van artikel 14, 1° en artikel 17 die op 1 januari 2024 in werking treden.

Brussel, ... (datum).

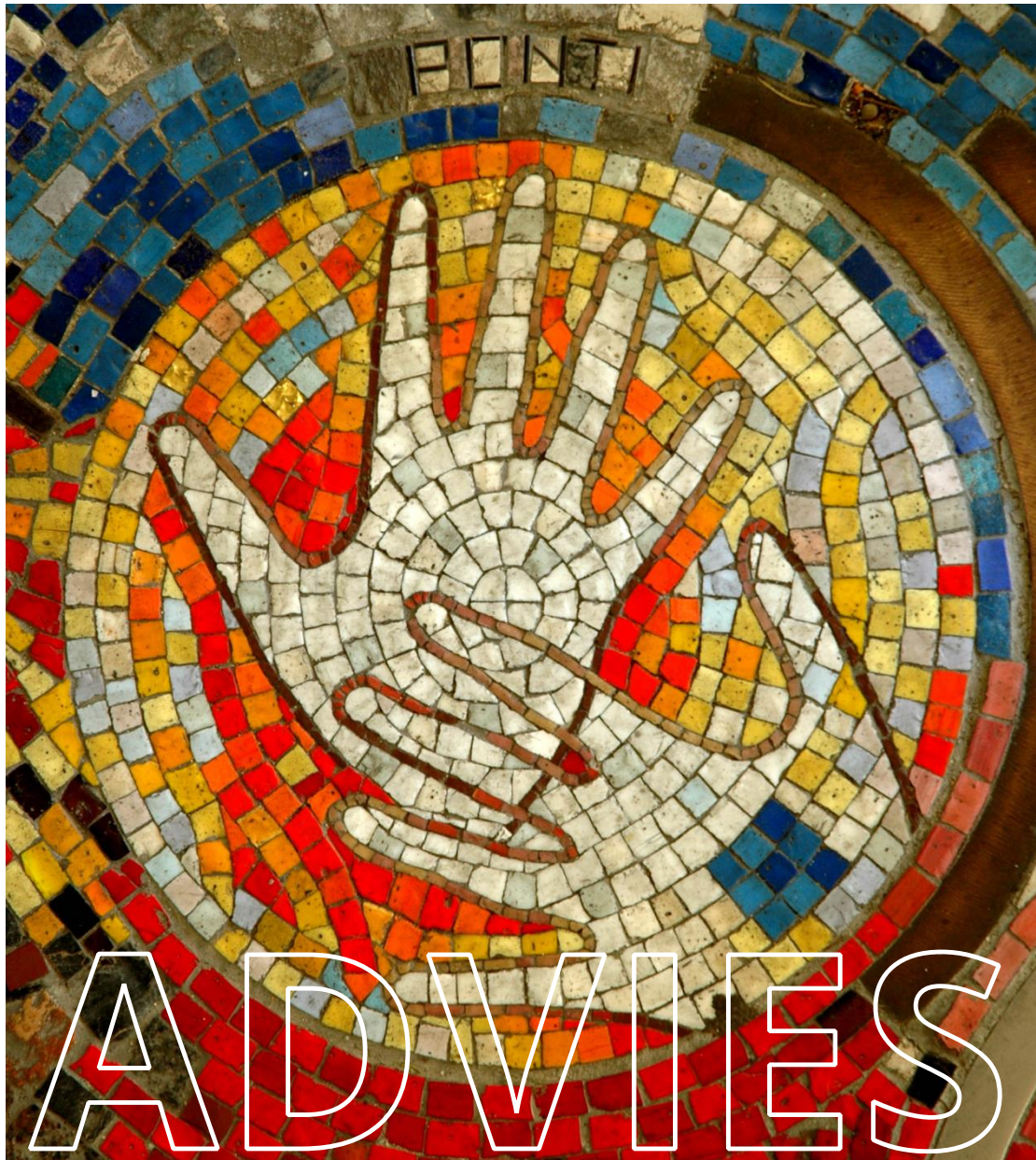
De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD
VOOR WELZIJN VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ADVIES OVER HET VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE
BEPALINGEN BETREFFENDE HET BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGE-
ZONDHEID EN GEZIN WAARONDER HET VERBOD OP WINST OP ZORG'

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin waaronder het verbod op winst op zorg
Adviesvrager	Hilde Crevits - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Ontvangst adviesvraag	22 december 2023
Decretale opdracht	adviesfunctie
Goedkeuring	Intersectorale kamer: consensus op 9 januari 2024
Contactpersoon	Gunter Naets, gnaets@serv.be

Inhoud

Situering	24
Voorafgaand	24
1. Doel is maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning voor iedereen	25
2. Definieer 'winst' en 'zorg'	26
2.1 Wat is zorg?	26
2.2 Wat is winst?	27
2.3 Marktconforme prijzen en transparantie	28
2.4 Winstuitkering	29
3. Aanpassingen aan het toezichtsdecreet	30

Advies

Situering

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: de raad) ontving op 22 december 2023 een spoedadviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: decreet) waaronder het verbod op winst op zorg. De adviestertermijn bedraagt 10 werkdagen. De adviestertermijn werd met één dag verlengd (tot 10 januari 2024).

De adviesvraag is binnen de raad behandeld door de intersectorale kamer die het advies bij consensus goedkeurde op 9 januari 2024.

De Vlaamse Regering stelt dat dit voorontwerp van decreet beoogt om in decreten over het beleidsdomein WVG een aantal noodzakelijke aanpassingen en toevoegingen aan te brengen. Zo wordt in het Toezichtsdecreet het toezicht door de (financiële) Zorginspectie uitgebreid naar achterliggende entiteiten verbonden aan de zorgactor en wordt het verbod op winst op zorg verankerd in het Woonzorgdecreet.

Voorafgaand

Vooraleer in te gaan op de inhoud van het voorliggende decreet uit de raad zijn ongenoegen over het feit dat hij zijn advies op slechts 10 werkdagen en in een vakantieperiode moet afleveren.

De raad meent dat over de inhoud van dit decreet een grondig participatief proces met het middenveld nodig is en geeft aan dat dit binnen zo een korte periode amper haalbaar is. Een gedragen, kwaliteitsvol en voldoende onderbouwd advies afleveren kost immers tijd en overleg.

Noodgedwongen beperkt de raad zich vandaag tot een advies op grote lijnen waarin een aantal belangrijke opmerkingen en bekommernissen opgesomd worden over het decreet. **Daarom zal de raad alleen ingaan op artikel 4 en 12 van dit voorontwerp van decreet.**

1. Doel is maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning voor iedereen

Alvorens in te gaan op de bepalingen van het voorliggende decreet wil de raad benadrukken dat maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning voorop moet staan.

De raad apprecieert dat de Vlaamse Regering met dit decreet binnen de woonzorg enkele initiatieven neemt met het oog op het bewerkstelligen van deze maatschappelijk verantwoorde zorg. Maar voor de raad is het nodig dat zulke initiatieven passen in een veel bredere algemene visie over de woonzorg in Vlaanderen. Deze ontbreekt jammer genoeg.

In dit advies gebruikt de raad bewust de termen ‘woonzorg’ en ‘residentiële ouderenzorg’ naast elkaar, waarbij residentiële ouderenzorg slechts één van de woonzorgvoorzieningen is.

Het doel van de organisatie van zorg en ondersteuning moet zijn **dat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsbehoefte in Vlaanderen de nodige maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning krijgt, wat betekent dat deze kwaliteitsvol, toegankelijk, sociaal rechtvaardig, performant en relevant is.**

Daartoe moeten middelen ingezet worden. **Zo heeft elke initiatiefnemer in de woonzorg de verantwoordelijkheid om maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning te bieden aan al wie nood heeft aan woonzorg.** Deze zorg en ondersteuning moet voldoen aan de bepalingen van het kwaliteitsdecreet en is gestoeld op de vijf uitgangspunten van Maatschappelijk verantwoorde Zorg en Ondersteuning (kwaliteitsvol, toegankelijk, sociaal rechtvaardig, performant en relevant). De raad vindt dat alleen wie deze zorg en ondersteuning levert, het waard is om te zorgen voor kwetsbare ouderen. De raad verwijst hierbij ook naar de aanbevelingen van goed bestuur zoals deze door de Vlaamse overheid specifiek voor de zorg werden ontwikkeld¹.

Het is de verantwoordelijkheid van de **Vlaamse overheid om een gedragen regelgevend kader en de inhoudelijke en correcte financiële randvoorwaarden te creëren om voldoende maatschappelijk verantwoorde woonzorg te voorzien.** De raad onderstreept dat de overheid voldoende budget moet vrijmaken in de woonzorg om voldoende, goede en betaalbare zorg en ondersteuning in een solidaire context te kunnen realiseren. De raad roept de samenleving en de overheid op om hier bewust voor te blijven kiezen.

De raad vraagt een duidelijk perspectief(plan) voor de woonzorg in de toekomst. Vanuit een breed gedragen en algemene visie moeten dan de juiste maatregelen genomen worden om

¹ Departement WVG (2016), Aanbevelingen goed bestuur in de welzijns- en zorgorganisaties

Deze aanbevelingen werden in 2016 afgesproken tussen de Vlaamse overheid en alle beroepsorganisaties (SOM - UNIZO - VERSO - UNIEKO - VVDG (Zorggezind) - VLAAMS WELZIJNSVERBOND - VLOZO - Voka - ZORGNET-ICURO - Hefboom - Federatie vrije beroepen)

voldoende maatschappelijk verantwoorde woonzorg te kunnen verzekeren, de financiële toegankelijkheid voor de gebruikers en de financiële leefbaarheid van de voorzieningen te vrijwaren. Het regelgevend kader moet hierbij ook het sociaal ondernemerschap en innovatie verder faciliteren om zo de sector verder te laten floreren.

2. Definieer 'winst' en 'zorg'

Het decreet voert een verbod in op winstrealisatie op zorg in woonzorgvoorzieningen.

Ten eerste wijst de raad op een tegenspraak tussen de memorie van toelichting en het voorontwerp van decreet. Daar waar in de memorie het verbod op winst op zorg beperkt wordt tot 'residentiële ouderenzorg'² wordt dit in het decreet voorzien voor alle woonzorgvoorzieningen en verenigingen uit het woonzorgdecreet. **De raad wil dat het decreet aangepast wordt aan de memorie van toelichting en zich dus beperkt tot de residentiële ouderenzorg.**

Ten tweede **vraagt de raad uitdrukkelijk om de definitie van de termen 'winst' en 'zorg' in het decreet op te nemen.** De raad meent dat de omschrijving in het decreet veel te vaag is om de intenties van de Vlaamse Regering duidelijk te krijgen.

De invulling van deze termen wordt gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. In het kader van rechtszekerheid kan deze bepaling niet enkel overgelaten worden aan de bevoegdheid van de Vlaamse Regering. De raad is van mening dat zorg moet gedefinieerd worden in het decreet zelf. Ook de Inspectie van Financiën geeft in haar advies van 20 oktober 2023 aan dat *winst op zorg niet voldoende gedefinieerd is*.

2.1 Wat is zorg?

Het decreet voorziet niet in een definitie van 'zorg'. Nochtans is het belang van de invulling die aan dit begrip zal gegeven worden groot. Ten eerste omdat ze een precedentswaarde heeft voor de zorg en ondersteuning in het hele beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Ten tweede heeft de definitie ook een directe impact op de reikwijdte van een verbod op het realiseren van winst op zorg. Hoe ruimer zorg omschreven wordt hoe groter de impact van een verbod op winst zal zijn en vice versa.

Bedoelt de Vlaamse Regering dat 'zorg' kan begrepen worden in termen van financiering uit de Vlaamse sociale bescherming en/of uit het RIZIV en/of eventuele andere overheidskanalen? Of zal

² Want bijvoorbeeld initiatiefnemers in de thuiszorg behoren ook tot de woonzorg en moeten als sociaal verantwoorde ondernemers winst kunnen maken, wat enkel binnen de zorgcomponent kan.

zorg afgebakend worden op basis van meer kwalitatieve elementen of van andere beoordelingscriteria?

Om zorg correct te kunnen definiëren is er nood aan inspraak van het Vlaams Parlement en de Vlaamse Raad WVG. Dit vergt natuurlijk voldoende tijd.

2.2 Wat is winst?

In dit decreet wordt de term ‘winst’ gebruikt. Ook deze term wordt niet gedefinieerd. Wat wordt er bedoeld met winst? Wordt hieronder alleen het positief verschil tussen opbrengsten en kosten begrepen of wordt hieronder ook winstmaximalisatie als doel begrepen en/of ook winstuitkering? Het is voor de raad noodzakelijk dat het begrip winst in dit decreet gedefinieerd wordt.

De raad is van mening dat initiatiefnemers in de woonzorg winst moeten kunnen maken, en voor de raad is dit een aanwijzing van goed bestuur. Het is voor de raad wel een probleem als deze initiatiefnemers opereren vanuit een drijfveer om de winst op zorg en zorggerelateerde dienstverlening³ te maximaliseren én te laten wegvloeien uit de zorg. Het is voor de raad belangrijk dat initiatiefnemers dit rendement in de eerste plaats opnieuw investeren om hun maatschappelijke doelen te bereiken, waaronder het aanbieden van maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning.

Winst maken is noodzakelijk om reserves te kunnen aanleggen die het een initiatiefnemer mogelijk maken om in de toekomst de nodige investeringen in (duurzame) infrastructuur, innovatie,... te kunnen doen en calamiteiten te kunnen opvangen zodat de continuïteit van zorg en ondersteuning kan gewaarborgd worden. Het vooropgestelde verbod gaat in tegen de mogelijkheid van het aanleggen van reserves op basis van subsidies zoals bepaald in het ‘Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019’. Zo stipuleren de bepalingen inzake reservevorming subsidies dat een reservevorming mogelijk blijft ten belope van maximum 20% van het subsidiedrag of 50% gecumuleerd.

In 2016 stelden de bevoegde Vlaamse overheid, samen met de socialprofit- en de profitinitiatiefnemers een aantal aanbevelingen inzake goed bestuur⁴ op binnen het beleidsdomein Welzijn,

³ SAR WGG (2012), Aanbevelingen bij het debat over marktwerking en commercialisering in de woonzorg

Zorggerelateerde dienstverlening: *Wanneer de raad spreekt over zorggerelateerde dienstverlening dan worden hiermee die diensten bedoeld die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de geboden zorg- en hulpverlening in strikte zin maatschappelijk verantwoord is (kwaliteit, relevantie, toegankelijkheid, performantie en equity). Niet-zorggerelateerde dienstverlening zijn diensten zonder dewelke het maatschappelijk verantwoorde gehalte van de zorg- en hulpverlening in strikte zin ongewijzigd blijft.*

⁴ Departement WVG (2016), Aanbevelingen goed bestuur in de welzijns- en zorgorganisaties

Zowel in de aanbevelingen voor de socialprofit als voor de profitorganisaties werd aandacht besteed aan het maken van winst. Concreet staat in aanbeveling 1 het volgende geschreven: *Socialprofitorganisaties zijn opgericht omwille van een maatschappelijk, sociaal doel. ... Het is eigen aan profitorganisaties dat er gestreefd wordt naar het realiseren van winst.*

Zowel socialprofit- als profitorganisaties dienen rekening te houden met de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit impliceert een continu verbeteringsproces waarbij organisaties vrijwillig op systematische wijze economische,

Volksgezondheid en Gezin, waarin ook aandacht besteed wordt aan winst. In de eerste aanbeveling wordt gesteld dat al deze organisaties *streven naar een meerwaardecreatie in drie dimensies: de economische, de sociale en de milieu-dimensie oftewel “profit”, “people” en “planet”*.

Het zou goed zijn om deze aanbevelingen als inspiratiebron mee te nemen in dit decreet.

Verder staat er in deze aanbevelingen voor de socialprofit *dat de winst die gerealiseerd wordt, kan aangewend worden om de kwaliteit van de dienstverlening te versterken, om tegemoet te komen aan nieuwe maatschappelijke noden, om te investeren in nieuwe projecten of in innovatie of om de continuïteit van de organisatie te waarborgen*.

Voor de profitorganisaties wordt in de eerste aanbeveling nog het volgende gezegd: *De profitorganisaties die werkzaam zijn in de welzijns- en zorgsectoren hebben een bijzonder kenmerk, met name het vooropzetten van een maatschappelijk, sociaal doel, waardoor het nastreven van de sociale dimensie in de werking van de organisatie op het voorplan komt te staan. Niet de maximalisatie van winst, maar wel de maximalisatie van de diensten ten aanzien van de gebruiker staat voorop. Winstcreatie is hierbij een middel dat ten dienste staat van het maatschappelijk ondernemerschap*.

In de residentiële ouderenzorg kunnen profitorganisaties al sinds meer dan 35 jaar erkend worden om ouderenzorg aan te bieden. Het logische gevolg van het erkennen van deze profitorganisaties is dat het streven naar het realiseren van winst niet tegelijkertijd door dezelfde overheid kan verboden worden. Een overheid kan uiteraard bijsturen. Het gegeven dat profitorganisaties zorg aanbieden in Vlaanderen, sluit een beperkende bepaling rond winstmaximalisatie niet uit. De bepaling moet wel haalbaar en verzoenbaar zijn met de langetermijnvisie van de (profit) zorgorganisaties en de invulling van de te verwachten vraag naar ouderenzorg.

2.3 Marktconforme prijzen en transparantie

Een initiatiefnemer in de residentiële ouderenzorg moet ook een beroep doen op externe dienstverlening om goede zorg en ondersteuning te kunnen realiseren. Deze dienstverlening heeft uiteraard een prijs. De raad vraagt bijzondere aandacht om erover te waken dat deze prijzen steeds marktconform zijn. De raad wijst er verder op dat door de Vlaamse Regering 2 projecten werden opgezet om de financiële transparantie in de ouderenzorg te versterken. De Raad beveelt aan om de inzichten van deze projecten af te wachten en mee te nemen in de wetgeving.

Wanneer voorzieningen willen investeren, zullen ze vaak een beroep moeten doen op extern kapitaal om de investeringen te financieren. Het is evident dat dit kapitaal een kost heeft. Voor de raad geldt het uitgangspunt dat ook deze kostprijs te allen tijde marktconform moet zijn, wie de kapitaalverstrekker ook is. Daarnaast is er soms nood aan externe dienstverlening, bijvoorbeeld

milieu- en sociale overwegingen op een geïntegreerde manier in de gehele bedrijfsvoering opnemen, waarbij overleg met de stakeholders of belanghebbenden van de organisatie, deel uitmaakt van het proces. Organisaties streven dus naar een meerwaardecreatie in drie dimensies: de economische, de sociale en de milieudimensie oftewel “profit”, “people” en “planet”.

om innovatie mogelijk maken. Ook hier geldt voor de raad dat deze dienstverlening alleen kan ingekocht worden aan marktconforme prijzen.

Er moet met andere woorden gegarandeerd worden dat er steeds marktconforme prijzen gehanteerd worden in de dienstverlening naar de gebruiker en naar de externe en de achterliggende entiteiten en personen. Daarom vraagt de raad dat alle initiatiefnemers (social profit, profit en lokale besturen) maximale financiële transparantie bieden over het financiële reilen en zeilen, en dat alle aspecten in rekening worden gebracht bij het bepalen van de werkelijke kostprijs. De raad verwacht deze transparantie ook voor alle tussen- en nevenstructuren die initiatiefnemers opzetten.

2.4 Winstuitkering

Tot wanneer 'zorg' in dit decreet niet duidelijk bepaald is, beperkt de raad zich tot een uitspraak over de aanwending van publieke middelen voor zorg en ondersteuning in de residentiële ouderenzorg.

De raad is van oordeel dat publieke middelen voor zorg en ondersteuning (collectieve financiering) volledig moeten gebruikt worden voor hun bestemming: het aanbieden van Maatschappelijk Verantwoorde Zorg en Ondersteuning. De raad verwijst hierbij naar het advies van de SAR WGG met "Aanbevelingen bij het debat over marktwerking en commercialisering in de woonzorg"⁵.

Deze publieke middelen voor zorg waarover initiatiefnemers kunnen beschikken moeten efficiënt en effectief ingezet worden opdat geen middelen voor de zorg verloren gaan. Eventuele overschotten die met publieke middelen worden behaald moeten voorbehouden worden voor (toekomstige) zorgverlening.

Publieke middelen voor zorg mogen daarom niet worden aangewend voor winstuitkering. Om zekerheid te hebben of de publieke middelen voor zorg voor 100% naar zorg gaan is maximale transparantie nodig. Transparantie door de aanbieders – inzake het financiële reilen en zeilen, huisvesting, bouwcost, dagprijs...- is een absolute voorwaarde. De financiële stromen tussen interne diensten of tussen entiteiten van samenwerkingsverbanden moeten transparant en bekend worden gemaakt.

In dit debat over winstuitkering geeft de raad mee dat er steeds marktconforme prijzen gehanteerd moeten worden in de dienstverlening naar de gebruiker en naar de externe en de achterliggende entiteiten en personen. Verder debat en visievorming is hierover zeker nodig.

⁵ SAR WGG (24 mei 2012), [Aanbevelingen bij het debat over marktwerking en commercialisering in de woonzorg](#)

3. Aanpassingen aan het toezichtsdecreet

Alle initiatiefnemers in de residentiële ouderenzorg moeten maximale financiële transparantie bieden, ook voor tussen- en nevenstructuren die initiatiefnemers opzetten. De raad verwijst hier ook naar de aanbevelingen voor goed bestuur⁶.

Het is belangrijk dat er toezicht is op deze transparantie. In het voorliggende decreet wordt het toezicht door de (financiële) zorginspectie uitgebreid naar achterliggende entiteiten die verbonden zijn aan de zorgactor. Op zich kan de raad deze piste steunen. Maar de wijzigingen die de regering nu aanbrengt in het toezichtsdecreet bevatten nog te veel onduidelijkheden.

Ten eerste wordt niet duidelijk bepaald welke aan de zorgactor gelieerde (rechts)personen worden bedoeld en ten tweede is het niet duidelijk hoe 'controle' wordt gedefinieerd of geïnterpreteerd (zie artikel 11). Dit leidt tot onzekerheid. Betreft dit ook bouwondernemingen, vastgoedspelers, lange termijnfinanciers zoals banken die in een publiek private samenwerking stappen, leveranciers van geneesmiddelen, medisch materiaal en zorgdossiers, de huisarts die als CRA optreedt, de apotheker,... die gelieerd zijn met de initiatiefnemer?

Ook stelt de raad zich de vraag of er in het ontwerpdecreet niet beter een duidelijke **beroepsprocedure** opgenomen wordt zodat het recht op hoor en wederhoor wordt gewaarborgd, waarbij de betrokken initiatiefnemer de mogelijkheid heeft om zijn standpunt naar voren te brengen en te reageren op de argumenten die hebben geleid tot de oorspronkelijke beslissing van de overheid.

Daarnaast stelt de raad zich ook de vraag of **de zorginspectie de bevoegdheid heeft om buiten het grondgebied van Vlaanderen** entiteiten en personen te inspecteren of controleren.

⁶ Departement WVG (2016), Aanbevelingen goed bestuur in de welzijns- en zorgorganisaties

AANBEVELING 32: De raad van bestuur en de directie voeren een kwaliteitsvol en transparant beleid omtrent de bestuurlijke en organisatorische samenwerkingsverbanden waar de organisatie deel van uitmaakt. Een organisatie dient duidelijkheid te verschaffen ten aanzien van haar stakeholders over haar bedrijfsstructuur en haar bestuurlijke en organisatorische samenwerkingsverbanden. Maakt de organisatie deel uit van een groter geheel? Heeft de organisatie een link met andere organisaties (moeder-, zuster- of dochterondernemingen)? Welke juridische band bestaat er met die andere organisaties? Met welke toeleveranciers werkt een organisatie samen? Is de boekhouding geconsolideerd en op welk niveau is deze geconsolideerd? De organisatie schept hierin klaarheid en geeft dit weer in het corporate governance charter (zie aanbeveling 19). Het weer-geven van de bestuurlijke en organisatorische samenwerkingsverbanden van de organisatie zorgt voor transparantie en schept vertrouwen in de werking van de organisatie.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 75.353/1
van 13 februari 2024

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende diverse bepalingen
betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en
Gezin waaronder het verbod op winst op zorg’

Op 12 januari 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin waaronder het verbod op winst op zorg’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 8 februari 2024. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Ilse ANNÉ, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur, en Benjamin MEEUSEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 februari 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe uiteenlopende wijzigingen aan te brengen in diverse decretale normen inzake het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Benevens materiële correcties en legistieke aanpassingen bevat het voorontwerp ook verschillende inhoudelijke wijzigingen.

Zo wordt de toezichtsbevoegdheid van de zorginspectie uitgebreid tot achterliggende entiteiten van de zorgactor, zoals moeder-, dochter- en zusterondernemingen (artikel 4 van het voorontwerp).

Wat de wijzigingen betreft die het voorontwerp in het decreet van 27 april 2018 ‘tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid’ (hierna “Groeipakketdecreet van 2018”) beoogt aan te brengen (artikelen 5 tot 11 van het voorontwerp), ligt aan sommige ervan de bedoeling ten grondslag om de regelgeving af te stemmen op de praktijk of om de omschrijving van bepaalde begrippen aan te passen.

Daarnaast wordt, steeds wat het Groeipakketdecreet van 2018 betreft, bepaald dat het rechthebbende kind dat wettelijk samenwoont met een van zijn ascendenten niet als gehuwd in de zin van het decreet kan worden beschouwd. Bij de berekening van de gezinsgrootte wordt voortaan rekening gehouden met de actuele toestand van een kind dat materiële bijstand ontvangt en niet langer met de toestand vóór de plaatsing. Er wordt bepaald dat vierjarigen die zich hebben uitgeschreven uit een onderwijsinstelling, maar die zich uiterlijk na 21 dagen opnieuw inschrijven, het recht op kleutertoeslag niet verliezen. Voorts wordt bepaald dat het principe op grond waarvan een nieuwe beslissing inzake gezinsbijslag enkel uitwerking heeft voor de toekomst, dat van toepassing is wanneer de uitbetalingsactor vaststelt dat een foutieve beslissing over het groeipakket werd genomen, niet langer geldt ten aanzien van rechtspersonen. Tevens wordt erin voorzien dat de halvering van de leeftijdsbijslag voor het oudste kind in de toekomst ook zal worden toegepast wanneer gezinsbijslag weliswaar wordt toegekend, maar niet daadwerkelijk uitbetaald, zoals bijvoorbeeld bij een schorsing van de gezinsbijslag.

Aan de organisatorische werkingsprincipes die de woonzorgvoorzieningen en verenigingen luidens artikel 4, § 2, van het decreet van 15 februari 2019 ‘betreffende de woonzorg’ (hierna “Woonzorgdecreet”), in acht moeten nemen, wordt toegevoegd dat ze geen winst op zorg

¹ Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

mogen realiseren. De Vlaamse Regering wordt opgedragen om te bepalen wat onder “zorg” moet verstaan worden (artikel 12 van het voorontwerp).

Artikel 6 van het Woonzorgdecreet, dat handelt over de onderverdeling in categorieën van initiatiefnemers die een voorafgaande vergunning of erkenning aanvragen voor een woonzorgvoorziening of vereniging, wordt opgeheven, evenals de bijhorende verplichtingen, waaronder voor initiatiefnemers van categorie I het belasten van een of meer commissarissen met de controle van de financiële toestand en van de jaarrekening. Ook de bepalingen inzake het administratief basisdossier dat bij aanvraag van een voorafgaande vergunning of, indien geen voorafgaande vergunning moet worden aangevraagd, bij de aanvraag van een eerste erkenning voor de woonzorgvoorziening of vereniging, moet worden overgemaakt, worden opgeheven. De Vlaamse Regering wordt opgedragen om de nadere regels voor de verdere uitwerking en concretisering van het financieel plan te bepalen. Tot slot wordt in een aantal bepalingen van het Woonzorgdecreet de terminologie aangepast aan het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (artikelen 13 en 14 van het voorontwerp).

Het ontworpen decreet treedt in werking op de dag na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van de bepalingen in verband met de opheffing van de verplichting om een administratief basisdossier over te maken, die uitwerking zullen hebben met ingang van 1 januari 2024 (artikel 18 van het voorontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. In artikel 2 van het voorontwerp wordt niet vermeld welke wet wordt gewijzigd. Dit blijkt enkel uit het opschrift van hoofdstuk 2 waartoe artikel 2 behoort.

In het opschrift van hoofdstuk 2 van het voorontwerp dient de zinsnede “, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016 en gewijzigd bij het decreet van 15 februari 2019” te worden geschrapt.

Zoals door de gemachtigde werd bevestigd, moet de redactie van artikel 2 van het voorontwerp worden aangepast als volgt:

“In artikel 2, § 4, vijfde lid, van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016 en gewijzigd bij het decreet van 15 februari 2019, wordt tussen het woord ‘voor’ en de woorden ‘centra voor dagverzorging’ de zinsnede ‘centra voor dagopvang,’ ingevoegd.”

Voorts dient een witregel te worden gelaten tussen artikel 2 van het voorontwerp en het daarop volgende opschrift van hoofdstuk 3.

Artikel 3

4. Aan het einde van artikel 3 van het voorontwerp moet worden geschreven “... wordt de zinsnede ‘de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen’ vervangen door de zinsnede ‘het Wetboek van vennootschappen en verenigingen’” (niet: “... wordt de zinsnede ‘wet van 27 juni 1921 betreffende ...’”).

Artikel 5

5. Als gevolg van de wijziging die artikel 5 van het voorontwerp beoogt aan te brengen in artikel 3, § 1, 16°, b), (niet: artikel 3, § 1, 16, b),) van het Groeipakketdecreet van 2018, worden personen die wettelijk samenwonen met een ascendent voor de toepassing van het decreet niet als “gehuwden” beschouwd. De gemachtigde lichtte de daaraan ten grondslag liggende motieven toe als volgt:

“Het is de huidige regelgeving die een onbedoelde discriminatie inhoudt, niet de nu voorliggende wijziging. We zetten dit puntsgewijs uiteen.

De definitie van ‘gehuwd’, waarin wettelijke samenwoning tussen ascendanten momenteel ook impliciet is opgenomen, brengt de volgende gevolgen met zich mee:

Het statuut ‘gehuwde leerling’ binnen het kader van de selectieve participatietoelagen (artikel 38, §1, 3° van het Groeipakketdecreet van 2018):

Uit de doelstellingen die naar voren komen uit de regelgeving omtrent de selectieve participatietoelagen is het de bedoeling om kinderen die in hun eigen onderhoud (dienen te) voorzien (alleenstaande en zelfstandige leerling) en kinderen die een eigen gezin vormen (gehuwde leerlingen) in grotere mate te ondersteunen binnen schooltoeslag.

Er is een duidelijke bedoeling om kinderen waarvoor ouders nog steeds instaan voor de kosten van het schoolgaan een minder verregaande ondersteuning te bieden ten aanzien van de zonet vermelde categorieën. In de huidige situatie is er dus een discriminatie tussen deze gezinnen en gezinnen waarin door een loutere wettelijke samenwoning tussen ascendent en descendent het kind als gehuwde leerling zou worden gecatalogeerd, terwijl er geen enkele evidentie is dat ingevolge van deze samenwoning er geen tussenkomst meer zou zijn van de ascendant in de schoolkosten van de descendent.

Het statuut kind dat begunstigde is voor zichzelf (artikel 57, §3, eerste lid, 1° van het Groeipakketdecreet):

Het is duidelijk dat enkel in een specifiek aantal gevallen het de bedoeling van de regelgever is geweest om het kind aan te duiden als begunstigde voor zichzelf. Voor het overige is het steeds de bedoeling om de ouder (of andere ascendanten in het kader van het opvoederschap) steeds als begunstigde aan te duiden binnen het Groeipakket. Het loutere bestaan van een wettelijke samenwoning tussen ascendanten maakt niet dat het effectieve opnemen van opvoedingskosten door ouders of andere ascendanten wordt doorbroken. De gevolgen van de huidige invulling [van] de term ‘gehuwd’ maakt net dat er nu een effectieve discriminatie bestaat, die met deze aanpassing wordt opgeheven.

We willen er binnen de toepassing van het decreet ook op wijzen dat er een gevolg is voor de sociale toeslag binnen het Groeipakket (artikel 18 van het Groeipakketdecreet). Wie de begunstigde is van het Groeipakket vormt het uitgangspunt voor de inkomensbeoordeling in het kader van deze sociale toeslagen. Het levert een onterecht

voordeel op voor gezinnen waar tussen descendent en ascendant een wettelijke samenwoning bestaat: het is veelal voordeliger om de inkomenspositie te beoordelen in hoofde van het kind dan in hoofde van een ascendant, gezien de lagere inkomsten die kinderen globaal zullen hebben. Dit terwijl er geen onderscheid in de opvoedingssituaties is met andere gezinnen waar geen wettelijke samenwoning bestaat, wat de facto neerkomt op een discriminatie in de huidige omstandigheid.”

De door de gemachtigde gegeven toelichting verantwoordt het verschil in behandeling dat door artikel 5 van het voorontwerp wordt gemaakt tussen verschillende categorieën van wettelijk samenwonenden. Uit die verantwoording kan worden afgeleid dat de ontworpen regeling op dit punt verenigbaar is met de grondwettelijk gewaarborgde beginselen van gelijkheid en het verbod van discriminatie. Het verdient wel aanbeveling om de door de gemachtigde gegeven verantwoording in de memorie van toelichting te integreren.

Artikel 7

6. Aan het einde van artikel 7, 2°, van het voorontwerp, moet worden geschreven “... waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsing” wordt opgeheven” in plaats van “... waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsingen” wordt opgeheven”.

Artikel 9

7. Aan het einde van het ontworpen artikel 61/1 van het Groeipakketdecreet van 2018 lijkt, ter wille van de duidelijkheid, beter te worden geschreven “... van het derde van de gezinsbijslagen, vermeld in artikel 68, § 2/1” in plaats van “... van het een derde, vermeld in artikel 68”.

Artikel 12

8. Naar het zeggen van de gemachtigde is het de bedoeling om het verbod om winst te realiseren op zorg decretaal in te voeren voor de woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1 en niet voor de andere woonzorgvoorzieningen en verenigingen. Er zou duidelijker tot uitdrukking moeten worden gebracht in de tekst van het ontworpen artikel 4, § 2, eerste lid, 18°, van het Woonzorgdecreet, dat het betrokken verbod beperkt blijft tot de voornoemde woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1.

9. De gemachtigde verstrekke de volgende toelichting omtrent de draagwijdte van de zin “ze realiseren geen winst op zorg”, in het ontworpen artikel 4, § 2, eerste lid, 18°, van het Woonzorgdecreet:

“Het verbod van het maken van winst op zorg mag niet worden verward met het maken van winst in het algemeen. Binnen bepaalde kringlijnen blijft het mogelijk om winst te maken. Ook de marktwerking wordt niet uitgesloten, maar is onderworpen aan de gebruiksgerichte en organisatorische werkingsprincipes opgenomen in het Woonzorgdecreet.

Het toegevoegde punt 18° heeft betrekking op het realiseren van winst op de zorgcomponent in het geheel van de dienstverlening die residentiële woonzorgvoorzieningen aanbieden. De reden daarvoor is dat de Vlaamse Gemeenschap via de basistegemoetkoming voor zorg een belangrijk deel van de kosten verbonden met de zorgcomponent op zich neemt. Zij heeft daarmee tot doel de gebruiker te ondersteunen en wil voorkomen dat de basistegemoetkoming rechtstreeks of onrechtstreeks wordt uitgekeerd als winst.

Het principe van het verbod op winst op zorg wordt nu decretaal ingeschreven. Om uitvoerbaar te zijn, moet dit principe verder worden uitgewerkt in een BVR. Dat BVR zal onder andere de begrippen ‘winst’ en ‘zorg’ preciezer definiëren en zal ook een oplossing moeten zoeken voor het ontwijken van dit verbod via parallelle constructies. Vanzelfsprekend zal er bij die uitwerking over worden gewaakt [dat] dit verbod kan worden ingepast in de rechtsorde en verenigbaar is met het eigendomsrecht, het vrij verkeer en het mededingingsrecht.”

In het ontworpen artikel 4, § 2, eerste lid, 18°, van het Woonzorgdecreet wordt de Vlaamse Regering uitsluitend opgedragen om te bepalen wat onder “zorg” wordt verstaan. De opdracht aan de Vlaamse Regering dient evenwel te worden uitgebreid met de vermelding van een aantal andere aspecten die door de gemachtigde in zijn toelichting worden aangedragen, zoals het bepalen wat onder “winst” wordt verstaan en het bepalen van regels voor het ontwijken van het verbod “via parallelle constructies”. De tekst van het ontworpen artikel 4, § 2, eerste lid, 18°, van het Woonzorgdecreet zal op dat punt moeten worden aangevuld.

De Vlaamse Regering zal er bij de nadere concretisering van het verbod van winst op zorg uiteraard moeten op toezien dat dergelijk verbod verenigbaar blijft met beginselen zoals die met betrekking tot het recht van vestiging, de vrije dienstverrichting, en de vrijheid van ondernemen, en dat inperkingen van de betrokken vrijheden zullen moeten beantwoorden aan de voorwaarden die wat dat betreft worden voorzien in de onderscheiden Europees- en internrechtelijke teksten² en de toepassing die ervan in de rechtspraak wordt gemaakt.³ Dergelijke toetsing zal de afdeling Wetgeving pas kunnen doorvoeren op het ogenblik dat haar de desbetreffende uitvoeringsbepalingen om advies zullen worden voorgelegd.

10. In het ontworpen artikel 4, § 2, eerste lid, 18°, van het Woonzorgdecreet, wordt ook nog het volgende vermeld:

“Maatschappelijk is er geen draagvlak om winst te maken op de zorgverlening in de residentiële ouderenzorg. Ten eerste gaat het over zwaar zorgbehoevende ouderen in een kwetsbare en afhankelijke situatie, het kan niet de bedoeling zijn om marges te genereren op de broodnodige zorg. Ten tweede wordt de zorgcomponent voornamelijk gefinancierd

² Zie bijv. wat het recht van vestiging betreft, de artikelen 49 e.v. van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), wat de vrije dienstverrichting betreft, de artikelen 56 e.v. VWEU, of, wat de vrijheid van handel en nijverheid betreft, artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

³ Zo kan bijv. de vrijheid van ondernemen niet als een absolute vrijheid worden opgevat en belet deze niet dat de bevoegde wetgever de economische bedrijvigheid van personen en ondernemingen regelt. Deze zou pas onredelijk optreden indien hij de vrijheid van ondernemen zou beperken zonder dat daartoe enige noodzaak bestaat of indien die beperking onevenredig zou zijn met het nagestreefte doel (GwH 22 juni 2023, nr. 101/2023, B.8.3).

door de Vlaamse overheid en staat de overheid tevens garant voor de erkenning en de handhaving.”

Uit de door de gemachtigde verstrekte verduidelijking kan worden afgeleid dat de aangehaalde bepalingen “vooral een declaratieve waarde” hebben “en zijn opgenomen om het verband tussen ‘het verbod van winst op zorg’, andere gebruiksgerichte en organisatorische werkingsprincipes, zoals geformuleerd in artikel 4, § 1 en § 2 van het Woonzorgdecreet te benadrukken en te verduidelijken”.

De tweede, derde en vierde zin van het ontworpen artikel 4, § 2, eerste lid, 18°, van het Woonzorgdecreet, bieden niet meer dan een toelichting of commentaar bij de ontworpen bepaling maar hebben op zich geen regelgevende strekking.⁴ Zij horen niet thuis in het dispositief van de ontworpen regeling, maar kunnen wel in de commentaar die in de memorie van toelichting bij het betrokken artikel wordt gegeven, worden opgenomen.

Artikel 14

11. In de inleidende zin van artikel 14 van het voorontwerp dient ook nog melding te worden gemaakt van het wijzigende decreet van 1 december 2023.

12. De zinsnede die in artikel 7, § 1, eerste lid, 3°, van het Woonzorgdecreet (artikel 14, 2°, van het voorontwerp), moet worden vervangen is de volgende: “het Wetboek van Economisch Recht of de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen”. De redactie van artikel 14, 2°, van het voorontwerp zal, rekening houdend hiermee, moeten worden aangepast.

13. In de inleidende zin van artikel 14, 4°, van het voorontwerp, moet worden geschreven: “aan paragraaf 1, eerste lid, 2°, wordt de volgende zin toegevoegd:”. Daarenboven zou punt 4° van artikel 14 van het voorontwerp, als een nieuw punt 2° onmiddellijk moeten volgen op artikel 14, 1°, dat de opheffing beoogt van artikel 7, § 1, eerste lid, 1°, van het Woonzorgdecreet, terwijl het huidige artikel 14, 4°, een zin beoogt toe te voegen aan artikel 7, § 1, eerste lid, 2°, van hetzelfde decreet. In de daarop volgende onderdelen van artikel 14 van het voorontwerp, kunnen dan de wijziging van artikel 7, § 1, eerste lid, 3°, en de opheffing van artikel 7, § 1, tweede tot vierde lid, van het Woonzorgdecreet, worden opgenomen in respectievelijk een nieuw artikel 14, 3° en 4°.

Artikel 16

14. De redactie van de inleidende zin van artikel 16 van het voorontwerp moet worden aangepast als volgt:

⁴ Zie ook omzendbrief VR 2019/4 ‘betreffende de Wetgevingstechniek’, aanwijzing 119.

“In artikel 42, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 1 december 2023, wordt punt 8° vervangen door wat volgt:”.

Artikel 17

15. In artikel 17 van het voorontwerp moet nog melding worden gemaakt van het decreet van 1 december 2023 dat artikel 94 van het Woonzorgdecreet heeft vervangen.

Artikel 18

16.1. Artikel 18 van het voorontwerp luidt:

“Dit decreet treedt in werking op de dag na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van artikel 14, 1° en artikel 17 die op 1 januari 2024 in werking treden.”

16.2. Tenzij er een bijzondere reden bestaat om af te wijken van de gangbare termijn voor de inwerkingtreding van decreten,⁵ kan beter worden afgezien van de inwerkingtreding op de dag na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

16.3. Uit de memorie van toelichting bij het voorontwerp valt af te leiden dat de uitzondering die in artikel 18 van het voorontwerp wordt gemaakt voor de inwerkingtreding van de artikelen 14, 1°, en 17 van het voorontwerp, is ingegeven door het gegeven dat “in het vorige Mozaïekdecreet de verplichting tot het insturen van een administratief basisdossier [werd] uitgesteld zodanig dat de inwerkingtreding van de bepalingen rond het afschaffen van het administratief basisdossier in dit decreet worden uitgesteld naar 1 januari 2024”. Vraag is dan wel of ook artikel 14, 3°, van het voorontwerp niet dient in werking te treden op dezelfde datum als de artikelen 14, 1° en 17. Hieromtrent om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“Het klopt dat in een eerdere fase van dit voorontwerp van decreet sprake was van retroactieve inwerkingtreding van artikel 14, 3°. Bij nader inzien zijn er echter geen redenen om de bepalingen rond de afschaffing van het administratief basisdossier op een andere datum in werking te laten treden dan de overige bepalingen van het voorontwerp, aangezien het decreet van 1 december 2023 houdende diverse bepalingen over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin de uitvoering van de bepalingen omtrent het administratief basisdossier on hold heeft gezet door de invoering van artikel 7, § 1, tweede lid van het Woonzorgdecreet.”

Afgaande op de door de gemachtigde verstrekte verduidelijking lijkt de zinsnede “, met uitzondering van artikel 14, 1° en artikel 17 die op 1 januari 2024 in werking treden”, in artikel 18 van het voorontwerp, te moeten worden geschrapt.

Wel kan nog de vraag worden opgeworpen of niet in een afwijkende regeling van inwerkingtreding moet worden voorzien met betrekking tot artikel 12 van het voorontwerp en het

⁵ Zijnde de tiende dag na die van de bekendmaking van het decreet in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 56 van de reeds genoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980).

erin geregelde verbod om winst te realiseren op zorg (ontworpen artikel 4, § 2, eerste lid, 18°, van het Woonzorgdecreet) teneinde, enerzijds, de betrokken woonzorgvoorzieningen of verenigingen voldoende tijd te geven om hun activiteiten af te stemmen op het verbod om winst te realiseren op zorg en, anderzijds, de Vlaamse Regering toe te laten de nodige uitvoeringsbepalingen tot stand te brengen in de mate zulks noodzakelijk is om de ontworpen regeling op dat punt te kunnen operationaliseren.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Ilse ANNÉ

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel. 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen.

Art.2. In artikel 2, §4, vijfde lid, van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016 en gewijzigd bij het decreet van 15 februari 2019, wordt tussen het woord "voor" en de woorden "centra voor dagverzorging" de zinsnede "centra voor dagopvang," ingevoegd.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin

Art. 3. In artikel 27, 1°, van het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin wordt de zinsnede "de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen" vervangen door de woorden "het Wetboek van vennootschappen en verenigingen".

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid

Art. 4. In artikel 7, §2, van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen het woord "zorg" en het woord "en" wordt de zinsnede ", entiteiten of personen verbonden met actoren in de zorg" ingevoegd;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het eerste lid wordt verstaan onder:

- 1° entiteiten verbonden met actoren in de zorg:
 - a) de vennootschappen, verenigingen en stichtingen waarover de actor in de zorg een controlebevoegdheid uitoefent;
 - b) de vennootschappen, verenigingen en stichtingen die een controlebevoegdheid uitoefenen over de actor in de zorg;
 - c) de vennootschappen, verenigingen en stichtingen waarmee de actor in de zorg een consortium vormt;
 - d) de andere vennootschappen, verenigingen en stichtingen die, bij weten van het bestuursorgaan van de actor in de zorg, onder de controle staan van de vennootschappen, verenigingen en stichtingen, vermeld in punt a), b) en c);
- 2° personen verbonden met actoren in de zorg: de natuurlijke en rechtspersonen die verbonden zijn met de actor in de zorg, vermeld in punt 1°.”

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het Groeipakketdecreet van 2018

Art. 5. Aan artikel 3, §1, 16°, b), van het Groeipakketdecreet van 2018, wordt de zinsnede “, met uitzondering van diegene die wettelijk samenwoont met een ascendent” toegevoegd.

Art. 6. In artikel 7, §5, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Kind en Gezin” vervangen door de woorden “Het agentschap Opgroeien regie”.

Art. 7. In artikel 18, tiende lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsing” worden vervangen door de woorden “van de begunstigten”;
- 2° de zin “In toepassing van artikel 68, §3, wordt het kind daarentegen niet meegeteld in het gezin waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsing.” wordt opgeheven.

Art. 8. Aan artikel 55, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 maart 2019, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De inschrijving, vermeld in het eerste lid, wordt gecontroleerd op de dag dat de leerling 4 jaar wordt. Indien de leerling op dat moment niet ingeschreven is in het kleuteronderwijs, wordt de leerling geacht aan de voorwaarden te voldoen, indien de leerling uiterlijk 21 kalenderdagen na zijn op dat ogenblik geldende uitschrijving opnieuw ingeschreven is in het kleuteronderwijs.”

Art. 9. In hetzelfde decreet wordt er een artikel 61/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 61/1. In afwijking van dit hoofdstuk kan de bevoegde rechtbank begunstigten aanwijzen. De Vlaamse Regering bepaalt dat de plaatsende overheid de begunstigde kan aanwijzen van het een derde van de gezinsbijslagen, vermeld in artikel 68, §2/1.”

Art. 10. Aan artikel 92, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “Dit is niet van toepassing indien de begunstigde een rechtspersoon is.” toegevoegd.

Art. 11. In artikel 212, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 maart 2019, wordt het woord “betaald” vervangen door het woord “toegekend”.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Art. 12. Aan het eerste lid van artikel 4, §2, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt een punt 18° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“18° woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1 realiseren geen winst op zorg. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud van de begrippen winst en zorg.”.

Art. 13. Artikel 6 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt opgeheven.

Art. 14. In artikel 7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 2023 en het decreet van 1 december 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt punt 1° opgeheven;

2° aan paragraaf 1, eerste lid, 2°, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de verdere uitwerking en concretisering van het financieel plan;”;

3° in paragraaf 1, eerste lid, 3°, wordt de zinsnede “het Wetboek van Economisch Recht of de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen” vervangen door de woorden “het Wetboek van vennootschappen en verenigingen”;

4° in paragraaf 1 worden het tweede, derde en vierde lid opgeheven;

5° paragraaf 2 wordt opgeheven.

Art. 15. In artikel 8 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “6 en” opgeheven;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede “6 en” telkens opgeheven.

Art. 16. In artikel 42, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 1 december 2023, wordt punt 8° vervangen door wat volgt:

“8° een coöperatieve vennootschap met erkenning als sociale onderneming als vermeld in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, of een equivalent daarvan.”.

Art. 17. Artikel 94 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 21 december 2023, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 7. Inwerkingtreding

Art. 18. Dit decreet treedt in werking op de dag na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 23 februari 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS